

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2004-01-12

Områdesnummer: NRO 20 140

Områdesnamn: Lövvasselkölen

Kommun: Älvdalen (2039), Mora (2062)

Kartblad: 15E NV

Area: 4099 ha, varav 4080 ha land och 19 ha vatten.

Naturgeografisk region: 32a Norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Förfjäll

Riksvärde:

Myrkomplex	Topogent kärr
	Sträng-flarkkär

Värdeomdöme: Lövvasselkölen är ett mångformigt myrkomplex. Topogent kärr och sträng-flarkkär kan nämnas bland ingående myrtyper. Delar av myrkomplexet måste också betraktas som ett för länet ovanligt landskap.

Huvudkriterier: A, B

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet.

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzon bör ej utföras.

Säkerställande:

Områdets huvuddrag: Hela området karaktäriseras av ett jättekompex av myr och skog i blandning. I alla dalgångar och sänkor har skogen fått ge vika för en omfattande försumpning och myrbildning. Ur myrarna reser sig mjukt formade bergshöjder av granit eller porfyr. Skogen på bergen utgörs av glesa barrskogar som på stora arealer, t ex Stor-Björnåsen, glesnar till rena impediment och

kalmarker. Dessa hedar domineras ofta av ljung. Skogens gleshet beror på avverkningar, mest dimensions- och blädningshuggningar, men också ekologiska faktorer som skogsbränder, rotkonkurrens, magra markförhållanden och höjdläget med ett svårt klimat.

Nedan beskrivs ett antal myrar som ingår i området:

Myrarna norr om Knausås utgörs främst av rismossar. Myren omväxlar delvis mellan höljor och strängar men relativt väl sammanhållna rismossar av lav-hjortrontyp dominerar. Myren kan ses som en alpin rismossetyp.

Lövvasselbäcken rinner upp ur Lövvasselkölen, där den har sina källor. Sänkan mellan de låga, glest tallbevuxna bergen, Stor-Björnåsen, Lill-Björnåsen och Dödåsen upptas av svagt lutande, flarkgölriska strängmyrar, vilka utbreder sig spindelvävsligt mot Lövvasseltjärnen. Plana partier i dalens botten och runt tjärnen domineras av mjukmattekärr med en del källor. Flarkmyrarna är av strängblandmyrtyp med rismossesträngar som på vissa håll sluter sig till rismossar av ljung- och hjortrontyp. Längs bäcken växer en bård av sumpskog. Små åsar drar genom myren.

Den norra fortsättningen av Lövvasselkölen, Storkölen, dräneras norrut från vattendelaren strax norr om Lövvasseltjärnen. Myren skiljer sig från myrarna i söder genom sin torrare karaktär och domineras av svagt lutande fastmattor där strängssystem är vanliga.

Ett mindre myrområde på Stor-Björnåsens krön har smala lutande strängblandmyrar med små flarkgölar och lösbottnar.

Välingans källområden ligger öster om lågfjällsområdena med Rälldalshäden och Dritrännhäden och väster om Stor-Björnåsen och Munkhäden. Mellan de senare bergen smalnar myren och har här direkt kontakt med Lövvasselfljoten i öster. De låga bergen är täckta med gles ljungtallskog men här av var uppträder grantjälmar. Bergens högre delar utbildar små kalfjäll med ljunghed. Myren fyller ut svackorna i bergen och genomrinnas av flera bäckar, bl.a. Välingan och Starrisbäcken. De svagt lutande myrarna präglas av strängmönster och varierar mellan rismosse och kärrsträngar samt mellan mjukmatte, lösbottnar och flarkgölar.

Lövvasselfljoten är ett plant, mycket myrrikt landskap mellan de låga bergen med bl a Munkhäden och Dödåsen. Bergen är ganska myrfattiga och täckta av en gles tallskog av ljunghed. Nedanför bergen utbreder sig myrarna som ett hav och "klättrar" även upp mot bergen i form av försumpning och lutande myrar. Lövvasselfljotens västra delar genomrinnas av Gräsvattenbäcken från söder och Välingan från väster. Där myrarna planar ut vid sammanflödet mellan de två bäckarna utbildar Välingan ett meandrande lopp och omgärdas av sumplövsskogar. Myrens sydvästra delar domineras av svagt lutande mjukmattemossar som byggs upp av stora höljor och glest liggande rismossesträngar. Små åsar och fastmarksholmar är vanliga överallt och dämmer vattenbanorna så att små flarkgölsystem utbildas på många platser. Små ljunghedar och skogsholmar uppträder överallt i myren.

Myrar på sydsidan av Munkhäden: På lågfället Munkhädens södra sida finns på en liten plåtå ett omväxlande myrlandskap med flarkmyrar med gölar, strängkärr och upp mot berget lutande fast- och mjukmattekärr. Mot sidorna finns även en del rismossar och längs Gräsbäcken som rinner genom myren finns sumpkärr med viden och en del sumpskog.

Det ornitologiska värdet i hela området är högt och bl.a. kan ljunpipare, gluttsnäppa, brushane, kricka, dalripa och gulärta nämnas.

Anmärkningar: VMI-id: 15E5B02-04, 15E6A01, 15E6B01-03. Området har objektnr 1, Mora kommun, i länets naturvårdsprogram. En kraftledning korsar området med viss dikningseffekt.

Referenser:

Länsstyrelsen Kopparbergs län, 1990. Våtmarker i Kopparbergs län, Miljövårdsenheten 1990:2.

Naturvårdsverket, 1994. Myrskyddsplan för Sverige.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län, 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län.

Forslund, M., Kolmodin, U., Svenson, S-Å. 1982. Skyddsvärda fågelmyrar i Kopparbergs län. Naturvårdsenheten 1982:4.